

ПРЕС КЛИПИНГ

17. октобар 2013.

НАСЛОВИ

- Први кораци за измене Закона о раду;(стр.2)
- Галеника у блокади, прети несташица 38 лекова!;(стр.3)
- Тешко до посла: Понуда ни у огласима;(стр.4)
- У Србији гладује око милион људи;(стр.5)
- Крушевачки путари у штрајку;(стр.7)
- Крстић: Живећемо боље већ 2015.;(стр.8)
- Радна снага на лизинг;(стр.9)
- У Србији гладује око милион људи;(стр.11)
- Ко се банкрота боји још;(стр.12)
- Горући проблеми јавне финансије, јавна предузећа и незапосленост; (стр.14)
- Све „развојне“ фирме данас у стечају, новац нестао;(стр.17)
- Синдикати против јавне набавке за екскурзије;(стр.18)
- Потпуно обуставили рад и блокирали главну аутобуску станицу;(стр.19)
- У СРЕДУ ГЕНЕРАЛНИ ШТРАЈК У ПРИБОЈСКОМ ФАП-У;(стр.20)

http://www.b92.net/biz/vesti/srbija.php?yyyy=2013&mm=10&dd=16&nav_id=766158

Први кораци за измене Закона о раду

ИЗВОР: ТАНЈУГ

Београд -- Радна групе за припрему измена и допуна Закона о раду одржала је састанак на коме су изнети могући правци измена и допуна тог закона.

Разматрана су и поједина решења која треба да буду обухваћена тим изменама.

Како је саопштило Министарство рада, запошљавања и социјалне политике, Радна група ће у најкраћем року наставити рад како би дошло до усаглашавања ставова у вези са изменама и допунама Закона о раду.

Поред представника Министарства рада, Радну групу чине представници Министарства привреде и Министарства финансија, као и представници Савеза самосталних синдиката Србије (С С С С), УГС Независност и Уније послодаваца Србије.

Потпредседник С С С С Зоран Михајловић рекао је Тањугу да је ово био први припремни састанак радне групе, и да је договорено да се наредни одржи почетком новембра.

"Покушаћемо да до тада приближимо или усагласимо ставове око важних одредби", рекао је Михајловић Тањугу.

Он је додао да је на данашњем састанку било речи о томе како треба регулисати, односно да ли треба продужити рад на одређено време на три године, како организовати рад на даљину и рад Агенција за запошљавање, како расподелити радно време и организовати рад у сменама...

Михајловић је навео да су на састанку изнети предлози како треба организовати исплату отпремнина и утврдити репрезентативност послодавачких удружења, колективних уговора, а да ће на следећем састанку бити даље усаглашавани ставови око тих питања.

Галеника у блокади, прети несташица 38 лекова!

Б. РАДИВОЈЕВИЋ

У „Галеници“ страхују да ће, ако их пусте „низ воду“, дефицитарност бити све већа и да би могла да нестану 172 лека. Рачун фабрике лекова блокиран 27. септембра

АКО држава не помогне „Галеници“ следећег месеца у апотекарским рафовима неће бити 38 лекова овог произвођача! То није најгори могући сценарио. У „Галеници“ страхују да ће, ако их пусте „низ воду“, дефицитарност бити све већа и да би могла да нестану 172 лека. Рачун фабрике лекова, која за порезе дугује око 200 милиона динара, блокиран је 27. септембра.

- Обим производње је овог месеца чак 80 одсто мањи од планираног. Ако нам држава не помогне, у новембру ће бити још мањи - наводи извор „Новости“ из „Галенике“.

Мр Милана Дучић из Апотекарске установе Београд рекла је „Новостима“ да нема само „тиворала“ за регулацију рада штитне жлезде и „даматона“ за терапију периферних васкуларних обољења.

У Министарству здравља кажу да прате ситуацију и кажу да није било нових пријава несташице лекова ове компаније на тржишту. О трошку здравственог осигурања издаје се 128 лекова из „Галенике“.

- У фармацеутској индустрији постоје процедуре и сировине не могу да се набаве преко ноћи - објашњава саговорник „Новости“. - Ове године планиран је обим производње од 80 милиона евра, али ће бити мањи. Верујемо да држава неће дозволити да пропаднемо.

Пре него што је 1991, када је продата Милану Панићу, постала прва фирма у Србији која је приватизована, „Галеника“ је обезбеђивала чак 40 одсто потреба нашег тржишта. Прошле деценије - 20 одсто.

- У последње две године пали смо испод 10 одсто - каже извор „Новости“. - Страни произвођачи, и фармацеутске куће које у Србији раде само паковање лекова региструју велики број лекова који су директна паралела „Галеникиним“. Ми смо и ове године добили европски ГМП за таблете и капсуле, што нам отвара страна тржишта, али бојимо се да без помоћи државе нећемо моћи успети.

У Републичком фонду за здравствено осигурање свесни су да би дужа блокада рачуна „Галенике“ могла да угрози снабдевање.

- Купићемо све што „Галеника“ произведе - изјавио је директор РФЗО Момчило Бабић. - Али ми једино можемо да обећамо да ће се куповати лекови тог произвођача.

НЕДОСТАЈУ ИЊЕКЦИЈЕ И “ПРОНИЗОН“

У „ГАЛЕНИЦИ“ кажу да следећег месеца прети несташица „дексазон“ ињекција, „флунирин“ капсула, „хепарин“ ињекција, ОХБ12 ињекција, „тиворал“ таблета за регулацију рада штитне

жлезде, „орважила“ за инфузију, „лометазида“ за избацивање течности, као кардиолошке терапије која се масовно користи: „пропранолола“, „пронизона“, „прилазида“...

<http://novosti.rs/vesti/naslovna/drustvo/aktuelno.290.html:459252-Tesko-do-posla-Ponuda-ni-u-oglasima>

Тешко до посла: Понуда ни у огласима

Б. Стјеља

У септембру се запослило само 22.049 кандидата са бироа и то махом привремено. Посао је добило пет правника, 10 стоматолога, 43 економисте... На чекању још 759.372 кандидата

ГУЖВА на бироу не јењава. Све су дужи редови оних који трагају за ангажманом, али мало коме пође за руком и да га нађе. Према подацима Националне службе за запошљавање, у септембру је до посла дошло 22.049 кандидата, али је већина међу њима „збринута“ само на кратки рок и најчешће за „физичке“ послове. Чак 11.706 незапослених је пристало на привремене, сезонске послове док су уговоре за стално потписала само - 4.243 срећника.

Да струка није на цени и да нема понуда за оне са највишим школама, показују управо подаци НСЗ. У прошлом месецу је примера ради, запослено 10 стоматолога, од 3.151 који је на „чекању“. Посао је добило пет правника, али су на бироу још 13.072, а плату ће почети да примају и 43 економисте, док се истој шанси у овом часу надају чак 49.553 њихове колеге. Истовремено, у прошлом месецу је запослено 4.612 произвођача биља, 3.732 металурга, 700 рудара, 438 прерађивача дрвета...

Колико се тешко долази до радног места, увиђају и послодавци и синдикати, али апострофирају различите кривце. У Унији послодаваца Србије криве лоше прописе, међу којима највише „рестриктиван“ важећи Закон о раду, али и бројне сувишне законе који „коче инвеститоре у освајању српског тржишта“. С друге стране, у синдикатима оптужују послодавце који терају раднике у сиву економију, снижавају цену рада, третирају их као робу...

Тако Милан Кнежевић, председник Асоцијације малих и средњих предузећа, државну политику запошљавања описује као „наивну“ и не нада се бољим резултатима.

- Нема чаробног штапа који може да доведе до отварања нових радних места. Једино повећање обима посла може „натерати“ послодаваца да ангажује нове раднике. А посао државе је да омогући такве услове. То она неће учинити тако што некима даје субвенције док их другима ускраћује.

■ Kretanja na birou

	sep. 2012.	sep. 2013.
ukupno nezaposlenih	751.748	759.372
traže posao prvi put	266.805	264.665
novoprijavljeni na biro	38.985	37.555
zaposleno	18.178	22.049
izbrisani sa biroa	50.419	57.305

У Одбору за рад Скупштине Србије оцењују да и криза намеће нове трендове који не иду у корист ни радницима.

- Данас је рад обезвређен. Минималац се не мења месецима, а плата није довољна за иоле достојанствен живот - каже Милорад Мијатовић из Одбора. - Тога су свесни послодавци који користе лошу ситуацију и приморавају људе да раде за мало новца.

НОВАЈЛИЈЕУ НАЦИОНАЛНОЈ служби за запошљавање кажу да је крајем прошлог месеца на списку било 759.372 презимена, што је за 1,1 одсто више него лане у ово доба. Већина их је на бироу већ дуго, али има и 37.555 „новајалија“. Међу онима који су се у септембру први пут пријавили је 13.938 грађана којима је то први пут, а њих 23.617 је већ имало посао.

Ако се гледа динамика доласка и одласка са бироа, јасно је да незапослени чешће буду избрисани са евиденције јер су се огрешили о закон јер се, пример ради, нису јављали на време саветнику. У прошлом месецу избрисано 25.366 незапослених због „лошег владања“, али су рупе убзро попунили они који су у међувремену уписали на листу тражилаца послова јер су у међувремену остали без њега.

БРОЈКЕ

* 4.339 оних који су добили посао у септембру нема ни четири разреда основне

* 20 угоститеља је успело да заснује радни однос, а чека још њих 26.068

* 37 трговаца нашло посао у прошлом месецу, а на бироу их је још 43.475

<http://novosti.rs/vesti/naslovna/drustvo/aktuelno.290.html:459152-U-Srbiji-gladuje-okolo-milion-ljudi>

У Србији гладује око милион људи

Тањуг

Само око 30 одсто становништва може себи да приушти потрошачку корпу која у просеку вреди око 60.000 динара

БЕОГРАД - Светски Дан борбе против глади обележен је данас скромним скупом на Тргу Николе Пашића, где су представници Алијансе за заједничко добро поставили сто са празним шерпама солидарисући се са око милион људи у Србији који гладују.

Чланови Алијансе су указали да, према подацима из залагаоница и златара, многи грађани продају породично благо да би имали шта да једу и подсећају да само око 30 одсто становништва може себи да приушти потрошачку корпу која у просеку вреди око 60.000 динара.

Они су указали и на отуђивање јавних добара, попут земље и воде изразивши наду да у Србији неће доћи до њиховог отуђења као што се догодило у Немачкој, где је пре три месеца вода скинута са списка јавних добара.

Представници су празну шерпу однели у Скупштину Србије да би посланике подсетили на немаштину бројних грађана.

Иначе, према подацима Организације Уједињених нација за храну и исхрану (ФАО) од пре три године, шестина човечанства гладује, велики број људи не може себи да приушти основне животне намирнице, а узрок таквог стања су високе цене прехранбених производа, мала примања и велика незапосленост.

Према тим подацима, у свету тренутно живи највећи број гладних људи, а значајну улогу у повећању броја потхрањених особа има и слаб принос хране, чести екстремни временски услови и пораст боја људи од око 80 милиона годишње.

Према подацима Светске банке у 2010. и 2011. години, пораст цена хране води скоро 70 милиона људи у крајње сиромаштво.

Велики број људи не може себи да приушти основне животне намирнице, а нестабилне цене и сиромаштво истовремено представљају велику опасност за безбедност хране, пре свега у земљама у развоју.

Стабилност тржишта хране зависи од улагања у пољопривреду, нарочито у земљама у развоју у којима живи више од 90 одсто гладних и у којима производња хране треба да се повећа за 50 одсто до 2050. године, да би се задовољиле потребе у исхрани растуће популације.

Светски дан борбе против гладовања обележава се сваке године 16. октобра, с циљем подизања свести и ширења информација, али и мобилисања јавног мњења и фондова у корист глобалне борбе против глади.

<http://www.blic.rs/Vesti/Srbija/413133/Krusevacki-putari-u-strajku>

Крушевачки путари у штрајку

Бета

Радници предузећа "Крушевац пут" ступили су данас у штрајк јер им није, како је обећано, исплаћена августовска плата, речено је у Самосталном синдикату тог предузећа.

Председник тог синдиката Марјан Милојевић рекао је да је штрајк најављен на време и подсетио да су радници од пословодства тражили да до 15. септембра буду исплаћене јулска и августовска плата.

Он је рекао да је јулска плата исплаћена, али не и августовска иако је пословодство обећало да ће све бити исплаћено почетком месеца.

"Крушевац пут" запошљава 243 радника, просечна плата је, према Милојевићевим наводима, око 30.000 динара, док је просек менаџмента око 167.000 динара.

Милојевић је подсетио да је предузеће због јемстава за бившег власника, београдско предузеће "Еуропарк" било блокирано скоро четири месеца и да је било принуђено да послује преко других фирми које му потом нису исплаћивале новац.

Радници су протествовали и пре месец дана јер им је у том тренутку рачун предузећа био блокиран за 94 милиона динара, од чега се око 60 милиона односило на јемства за фирму "Еуропарк".

Милојевић је рекао да је након тога Агробанка повукла јемства за "Еуропарк", да се нови власник договорио са добављачима да повуку менице, али је убрзо уследила нова блокада Пореске управе на износ од пет милиона динара, па су стигле и менице добављача којима није плаћено у обећаном року и предузеће је сада блокирано за око 10 милиона динара.

Акције овог предузећа, које је имало више од 900 малих акционара, продате су 2008. године фирми "Еуропарк", а према ранијим наводима синдиката у првој годни број радника је са 620 смањен на 200, а фирма је наставила да доборо послује.

Власник је узимао кредите за "Еуропарк" и друга своја предузећа, а "Крушевац пут" био је јемац. Када су кредити стигли на наплату, дужници били у блокади, све је дошло на наплату путарима чији је рачун пре две године било блокиран за 360 милиона динара.

Тако је средином 2011. године фирма продата предузећу АМБ Миљковић, "Крушевац пут" је узео кредит од 6,2 милиона евра и одблокирао рачун, али проблеми су се низали јер су нове рате на име јемстава за бившег власника периодично стизале на наплату.

Милојевић је подсетио и да је синдикат предузећа у марту од полиције и тужилаштва затражио да преиспитају пословање предузећа од 2008. године до данас.

<http://www.blic.rs/Vesti/Politika/413167/Krstic-Zivecemo-bolje-vec-2015>

Крстић: Живећемо боље већ 2015.

Тањуг

Министар финансија Лазар Крстић изјавио је вечерас да ће се у Србији живети боље већ 2015. године, када ће се показати резултат економских мере које је предузима влада Србије.

- Приватни сектор Србије ће бољитак осетити већ у другој половини 2014. године, а примена новог Закона о раду, који би требало да буде усвојен до краја године, што би требало да буде до краја године, подстаћиће прилив страних инвестиција и запошљавање - рекао је Крстић гостујући у РТС - у.

Он је указао да Србија "тренутно има најлошији Закон о раду", који мора да буде флексибилнији, ако желимо да повећамо присуство страних компанија у Србији.

Крстић је истакао да је извештај Европске комисије веома позитиван по Србију и да се и на основу тога види је Србија "окренула нови лист". Он је додао да је неопходно што пре и реорганизовати јавни сектор који је лоше организован и неефикасан.

Министар финансија је рекао да је Влада Србије јединствена у економским мерама и да између њега и министра привреде нема "шумова" већ да имају добру сарадњу. - Влада је јединствена - нема шумова, имамо јединствену визију за период од три до пет година и читава влада стоји иза тога - истакао је Крстић, додајући да су затекли тежу ситуацију него што су очекивали.

Он је указао да ће главни ослонац бити на приватном сектору, а појединци бити одговорни за оно што раде, не ослањајући се на државу.

Крстић је после недавне посете Вашингтону, где се састао са најважнијим званичницима ММФ-а, Светске банке, Стејт департамента и Русије, казао да је Србија оставила јако добар утисак.

- Покушали смо да представимо нову слику и визију Србије, у наредних три до пет година и реакције су биле одличне, утисак је био - коначно су сви то свесрдно подржали - нагласио је Крстић.

На питање да ли Светска банка поставља нове услове за одобравање кредита за помоћ српском буџету, министар је истакао да нема нових услова, осим већ познатих - да Србија усвоји буџет за 2014. до 15. децембра ове године и да направи напредак у реструктурирању 179 предузећа, која су још у процесу приватизације.

Крстић је рекао да су Радуловић и он сагледали ситуацију и да неће Србија нужно повлачити та средства до краја године уколико не буде доброг плана за та предузећа. - Узећемо (средства) вероватно у првом кварталу, јер желимо да имамо добар план и на добар начин да потрошимо новац - казао је он, истичући да је циљ да се у тим предузећима што боље сачува привредна активност.

ПОЛИТИКА ONLINE

<http://www.politika.rs/rubrike/ostali-komentari/Radna-snaga-na-lizing.lt.html>

Радна снага на лизинг

Ко од запослених у предузећу, кориснику радне снаге у лизингу, одбије да пређе у радни однос код носиоца лизинга, постаће „технолошки вишак” и остаће без радног места

Појаву „лизинга”, као назива за изнајмљивање радне снаге између неких предузећа, помињу представници синдиката. Они наводе да 50 агенција у Србији тако запошљава око 50.000 лица, која изнајмљују другим правним лицима, већином из производње, по за то закљученом уговору. Мишљење о тој појави саопштио је председник Савеза самосталних синдиката Србије, које наводим, уз мање корекције:

„Губи се достојанство рада и радник постаје роба која се може изнајмити на одређено време, у одређеној количини. Тако изнајмљени постају савремени робови, раде када и колико послодавцу треба, не задржавају се дуго на истом радном месту, раде у различитим делатностима.”

Предузећа, корисници изнајмљене радне снаге, такве односе најчешће уређују на два начина. Издвајају делове своје организације у за то основана нова правна лица, која ће преузети део запослених у радни однос и „позајмљивати” их оснивачу, у складу са уговором. Други начин је да се закључују уговори са агенцијама или другачије регистрованим правним лицима, којима је

најчешће једина делатност изнајмљивање радне снаге другим корисницима. Оснивање предузећа, у складу са чланом 145. Закона о привредним друштвима, могуће је и у вредности капитала од 100 динара, што указује на могући ризик за пословне партнере и за запослене.

Ко од запослених у предузећу, кориснику радне снаге у лизингу, одбије да пређе у радни однос код носиоца лизинга, постаће „технолошки вишак” и остаће без радног места. У једном предузећу тврде да су запослени од њих „добровољно” прешли у радни однос код носиоца лизинга. Чињеница је да су на то пристали да би очували било какав радни однос.

У тако уређеним односима, радна снага је запослена код изнајмљивача, који се по потреби и у складу са уговорима, распоређују на рад према свом нахођењу, уз све ризике за радно место које такав начин рада доноси.

Законом о привредним друштвима омогућено је повезивање предузећа (концерн, холдинг), али ни у ком случају није дата могућност да једно правно лице позајмљује запослене другом правном лицу. Уобичајене услуге приликом инвестирања и друге повремене услуге уређују се уговорима о одређеним пословима, а не уговором о позајмљивању запослених. У пракси је познат лизинг као начин позајмљивања материјалних добара: машина, уређаја, аутомобила и слично, што је уређено прописима, али не и лизинг радне снаге.

У основи појаве лизинга радне снаге јесте намера управе (директора, менаџера) неких средњих и већих предузећа да имитирају власнике капитала и да се не баве проблемима радне снаге, премештајући ту бригу у двориште „изнајмљивача” и обезбеђујући себи мирно обављање управљачких функција.

Неки директори су очигледно схватили да у садашњим изузетно тешким условима за радну снагу, уз оскудну заштиту интереса и положаја запослених и незапослених, могу да имитирају власнике капитала и да се у својим пословима одвоје од осталог дела запослених, користећи запослене у лизингу, који су у радном односу код другог правног лица.

Карл Маркс је ближе обрадио природу производних односа када се власник већег предузећа одваја од процеса рада, а руковођење препушта управитељима (менаџерима).

У индустријски развијеним европским земљама још пре неколико деценија уведена је партиципација, то јест учешће запослених у доношењу одређених одлука и споразумно отклањање несугласица између управе и осталих запослених, уз учешће запослених у деоби оствареног добитка. Тај однос је убрзо дао добре резултате у пословању предузећа.

Уместо увођења што савременије организације рада и пословања, неки наши директори очигледно користе садашње неповољности у положају радне снаге, без довољно законске заштите и заштите немоћних уситњених синдиката.

Ако пођемо од реалне претпоставке да директори предузећа уводе коришћење радне снаге на лизинг зато да би себе ослободили од сложених проблема радних односа, препуштајући ту функцију носиоцима лизинга (као што их власници капитала уступају директорима), може се поставити питање професионалне етике и одговорности таквих носилаца функција управљања у привреди.

Интервенција државних органа (ресорних министарстава, инспекција и других) се овде очигледно намеће као императив.

Професор Универзитета у Новом Саду **Данило Вујичић**

У Србији гладује око милион људи

БЕОГРАД Светски Дан борбе проти глади обележен је данас скромним скупом на Тргу Николе Пашића, где су представници Алијансе за заједничко добро поставили сто са празним шерпама солидарисући се са око милион људи у Србији који гладују.

Чланови Алијансе су указали да, према подацима из залагаоница и златара, многи грађани продају породично благо да би имали шта да једу и подсећају да само око 30 одсто становништва може себи да приушти потрошачку корпу која у просеку вреди око 60.000 динара.

Они су указали и на отуђивање јавних добара, попут земље и воде изразивши наду да у Србији неће доћи до њиховог отуђења као што се догодило у Немачкој, где је пре три месеца вода скинута са списка јавних добара.

Представници су празну шерпу однели у Скупштину Србије да би посланике подсетили на немаштину бројних грађана.

Иначе, према подацима Организације Уједињених нација за храну и исхрану (ФАО) од пре три године, шестина човечанства гладује, велики број људи не може себи да приушти основне животне намирнице, а узрок таквог стања су високе цене прехранбених производа, мала примања и велика незапосленост.

Према тим подацима, у свету тренутно живи највећи број гладних људи, а значајну улогу у повећању броја потхрањених особа има и слаб принос хране, чести екстремни временски услови и пораст боја људи од око 80 милиона годишње.

Према подацима Светске банке у 2010. и 2011. години, пораст цена хране води скоро 70 милиона људи у крајње сиромаштво.

Велики број људи не може себи да приушти основне животне намирнице, а нестабилне цене и сиромаштво истовремено представљају велику опасност за безбедност хране, пре свега у земљама у развоју.

Стабилност тржишта хране зависи од улагања у пољопривреду, нарочито у земљама у развоју у којима живи више од 90 одсто гладних и у којима производња хране треба да се повећа за 50 одсто до 2050. године, да би се задовољиле потребе у исхрани растуће популације.

Светски дан борбе против гладовања обележава се сваке године 16. октобра, с циљем подизања свести и ширења информација, али и мобилисања јавног мњења и фондова у корист глобалне борбе против глади.

Танјуг

Ко се банкрота боји још

Србија се, за сада, спасла се од финансијског слома, али свет још стрепи да Америка не изазове нову кризу светске економије

Да ово нисмо урадили, банкротирали бисмо! Сваког дана ово су грађанима Србије понављали челници наше државе након што су прошле недеље представили мере штедње.

Звучи као катастрофалан и апокалиптичан сценарио који сви на прву лопту повезују са празном државном касом, општом беспарицом и невиђеним сиромаштвом, али поставља се питање – шта заправо значи банкрот једне државе. Од чега ће нас то мере које је представио министар финансија Лазар Крстић спасти? Јер, потпуно је јасно шта све подразумева банкрот једне фирме – немогућност да на време плати доспеле обавезе, активирање хипотека, распродају имовине, стечај, па и њено гашење, односно ликвидацију. Али, држава се не може (тек тако) ликвидирати.

Ипак, баук државног банкрота кружи планетом, а тај баук није свуда и увек исти. Најпре, већ две недеље део запослених у државној управи у Сједињеним Америчким Државама не зна да ли ће и када примити плату. Цео свет дрхти од помисли на банкрот ове велесиле, јер нема државе која тиме не би била угрожена, а „Блумберг” са банкротом Америке предвиђа суноврат и крај светске економије.

Са друге стране, сви памте банкрот Аргентине из 2002. године. Власти ове земље одлучиле су да више не враћају спољне дугове и да не узимају нове зајмове. Валута је преко ноћи драстично ослабила, увоз умањен, избили су нереди... Али и у том хаосу почела је полако да јача домаћа потрошња, економија је „рестартована” и земља се опоравила. Међутим, треба подсетити да и даље трају суђења са страним инвеститорима који су тиме били оштећени. Аргентински сценарио није лако копирати.

Ангела Меркел, канцеларка Немачке, послала је пре неколико година отрежњујућу поруку. Једноставно је поручила свету – „кажу да државе не могу да банкротирају. То није тачно”. То се деси када више не могу да измирују обавезе, објаснила је она.

Тиме се долази и до примера „послушне” Грчке, потпуно другачијег случаја од аргентинског. Грчка је наставила сарадњу са спољним кредиторима, додатно се задужила како би се спасла банкрота и сада слуша њихове савете о штедњи, а разлика је једноставна. Аргентина је имала своју валуту, прогласила је банкрот и оборила јој вредност. Грчка са евром то не може да уради.

И где је сада Србија у целој планетарној причи о банкроту? Колико смо (били) близу банкрота и шта би банкрот наше државе значео за све грађане?

У теорији, последице су катастрофалне за све – сценарио банкрота на унутрашњем плану значи пад животног стандарда, повећање незапослености, слабљење валуте, инфлацију, губитак уштеђевина, пад квалитета или чак престанак рада јавних служби... Јасно је да су врхунац банкрота социјални немири и анархија.

Реалност је, међутим, нешто другачија од овог теоријског модела, кажу економисти.

– Банкрот значи да држава више не може да сервисира своје обавезе и то јавно свима признаје. Не може да враћа зајмове које је раније узела, нити може још више да се задужи, јер више нико, чак ни са високим каматама не жели да јој позајми новац. Пошто пара нема, а држава жели да настави да сервисира унутрашње обавезе, попут плата и пензија у јавном сектору, она штампа новац без покрића што доводи до инфлације и драстичног пада курса. То по аутоматизму погађа све грађане – објашњава Горан Николић са Института за европске студије.

У таквој ситуацији, каже он, постоји неколико решења – договор са кредиторима, репрограм дугова или отпис дела дугова уколико се такав договор постигне. Али, не само то.

– У најгорем случају могла би да се плени имовина коју имамо у иностранству. Али, треба рећи да то није нимало лако урадити, јер не постоје међународни прописи који одређују када и како једна држава одлази у банкрот и шта се потом дешава – каже Николић, додајући да се и наша ситуација из јануара 1994. године може сматрати једном врстом банкрота, али и све оно што се тада дешавало почетком деведесетих година прошлог века.

– Али, када вам неко даје репрограм или отпис дугова, тај од вас очекује и да штедите и да смањите јавну потрошњу, као што се сада дешава Грчкој – закључује он.

И економиста Иван Николић такође сматра да банкрот није тако једноставно прогласити.

– Докле год имате имовину коју можете да продате, далеко сте од банкрота. Мере штедне које је наша влада усвојила прошле недеље имају за циљ промену постојећег тренда раста јавног дуга, а банкрот је нешто што би уследило иза тога – каже он.

Како објашњава, држава која прогласи банкрот и при том више не жели да поштује обавезе према страним повериоцима, сигурно би сносила последице.

– Највероватније би уследио неки вид санкција, односно ригорознији однос финансијских центара моћи. Ту је замрзавања имовине у иностранству, замрзавања банковних рачуна, избацивање из међународног платног промета – наводи Иван Николић и додаје да све ипак мора да се заврши тако што се на крају седне за сто са кредиторима и постигне се договор.

– Када бисмо дошли на ивицу банкрота, неко би нам сигурно рекао – па нисте ви баш толико сиромашни, имате „Телеком”, ЕПС, Комерцијалну банку – закључује он.

Стефан Деспотовић

Шта пише у годишњем извештају Европске комисије о напретку Србије у процесу европске интеграције

Горући проблеми јавне финансије, јавна предузећа и незапосленост

АУТОР: Н. Т.

Брисел, Београд - Лоша економска ситуација највећи је проблем Србије, а влада у Београду у сусрет преговорима о приступању ЕУ најмањи реформски напредак показује у областима пољопривреде и руралног развоја, социјалне политике и запошљавања, заштите животне средине и у финансијским и буџетским одредбама.

Ово произилази из годишњег извештаја Европске комисије о напретку Србије у процесу европских интеграција, који је јуче објављен у Бриселу. Шеф Делегације ЕУ у Београду Мајкл Девенпорт јуче је овај документ на 65 страна званично уручио српском премијеру Ивици Дачићу.

ЕК констатује да је Србија протеклих годину дана остварила „историјски напредак“ у интеграцијама, како због нормализације односа с Косовом, тако и због домаћих реформи, а да су кључни изазови који следе у сферама економије и владавине права.

Како се наводи, „2013. је била историјска година за пут Србије ка ЕУ“, а земља је „активно и конструктивно радила на видљивом и одрживом унапређењу односа с Косовом“, што је довело до споразума с Приштином о нормализацији односа и договора, које је неопходно применити.

У „кључним оценама“ се наглашава да Србија мора „одржати замајац реформи у битним подручјима владавине права, нарочито у правосуђу и политици сузбијања корупције, независности кључних институција, слободи штампе, недискриминацији, заштити мањина и услова пословања“. „Србија довољно испуњава политичка мерила“, истиче ЕК.

ПРАВОСУЂЕ

Како наводи, „кључне и свеобухватне стратегије су усвојене за правосуђе, борбу против корупције и сузбијање дискриминације, док су усвојени акциони планови за примену националне стратегију за побољшање положаја Рома“. Такође, влада и парламент су применили „појачана правила“ за консултације са релевантним чиниоцима при доношењу закона.

„Србија и даље мора да посвећује посебну пажњу независности кључних институција, посебно правосуђа“, указује Комисија и ставља до знања да ће „ваљана примена стратегија и акционих планова на пољима правосуђа и сузбијања корупције бити испит спремности и воље Србије да иде напред“.

Како се упозорава, „резултати Србије у ефикасној истрази, суђењу и пресудама кривцима за корупцију и организовани криминал и даље морају бити озбиљно побољшани“. „Видљив је активан приступ у истрагама у сузбијању корупције, укључујући случајеве на највишем нивоу“, истиче се у Извештају, уз напомену да је потребно доћи и до судских пресуда у покренутим случајевима.

МЕДИЈИ

Комисија, међутим, упозорава да „изазивају забринутост извештаји о оркестрираним медијским кампања у одређеним таблоидима против опозиционих странака, коалиционих партнера или независних тела, као и изношење детаља из истраге или најављивања хапшења, заснована на анонимним изворима из полиције и тужилаштва“.

Такође, „даља пажња мора се посветити слободи медија и Србија мора да крене у примену стратегије за средства информисања, почевши од усвајања очекиваних закона о јавном информисању и медијима, јавној радио и ТВ дифузији и електронским средствима комуникација“. Комисија наглашава и да је „кључно позабавити се питањима директног јавног финансирања и надзора над медијима, као и одржања јавних радио и ТВ средстава информисања“.

МАЊИНЕ

У заштити мањина и посебно Рома власти у Београду су напредовале, сматра ЕК, уз опаску да „мада су учињени додатни напори у заштити рањивих група, посебно лезбејске, геј, бисексуалне, транссексуалне и међ сексуалне групе, недостаје довољна политичка подршка“, док је забрана Параде поноса „посебно за жаљење“. „Даља брига мора бити посвећена делатној заштити медија, оних који се боре за људска права и других рањивих група, укључујући ЛГБТ популацију, од застрашивања и напада екстремних група“.

ЕК напомиње и да се „мора потпуно обезбедити доследна примена Закона о заштити мањина у Србији, нарочито кад је реч о образовању, коришћењу језика, приступа медијима и верским службама на матерњем језику“.

КОСОВО

Српским властима су упућене похвале због унапређења односа са свим земљама у региону, а наводи се и да Београд у потпуности сарађује с Хашким трибуналом.

Када је реч о Косову, у Извештају се указује да ће „од изузетне важности бити да Србија и даље у потпуности испуњава обавезе у нормализацији односа с Косовом и примењује договоре постигнуте у дијалогу, укључујући примерену сарадњу с Еулексом“. Истовремено се указује да је важно да се примене бриселски споразуми о полицији, правосуђу и одржавању локалних избора на Косову, као и да на тим изборима „Србија охрабрује најшире учешће косовских Срба“.

ЕКОНОМИЈА

ЕК указује на чињеницу да је „Србија остварила одређен напредак у успостављању делатне тржишне привреде“, чиме је на путу испуњавања економских мерила за уграђивање у редове европске двадесетосморке. Али, напомиње и да је неопходно да Србија учини битне напоре у преустројству своје привреде, тако да може да се сучели са средњорочним конкурентским притисцима и тржишним снагама унутар ЕУ.

ЕК указује на то да је Србија у прошлој години имала економски пад од 1,7 одсто, али је раст извоза успео да поправи ситуацију насталу падом домаће потрошње, тако да је дошло до мањег и неуравнотеженог раста у првој половини ове године. „Низ мера буџетске консолидације је примењен махом кад је реч о приходима“, додаје се у извештају, уз опаску да су „незапосленост и буџетски дефицит и даље веома високи“.

ПРЕДУЗЕЋА

Упозорава се и да је „учешће државе у привреди велико, док је приватни сектор слаб и (правно) незаштићен“, док се јавним предузећа лоше руководи, имају вишак запослених, гомилају губитке и представљају велики терет за буџет.

„Србија мора наставити да побољшава услове пословања и улаже снажне напоре да се развије конкурентан приватни сектор... Деловање тржишних механизма је озбиљно нарушено законским нејасноћама и корупцијом, а сива економија је велики изазов“, упозорила је Комисија.

СПРЕМНОСТ

Што се тиче „спремности за преузимање обавеза из чланства у ЕУ“, односно реформских (не)успеха у сусрет преговорима о приступању, ЕК констатује да је напредак у већој или мањој мери постигнут у већини од 33 анализираних области, а да је влада у Београду у усклађивању са правним тековинама Уније најмање досад учинила у сферама пољопривреде и руралног развоја, социјалне политике и запошљавања, заштите животне средине и климатским променама, као и у финансијским и буџетским одредбама.

Скрининг

У Бриселу ће данас почети нова рунда „скрининга“, овог пута посвећена преговарачком поглављу 32, које се тиче јавних финансија. Процес дубинске анализе усклађености српских закона и прописима са ЕУ, а у припреми за преговоре о приступању, почео је пре две недеље разговорима на тему правосуђа, правде и основних слобода (поглавља 23 и 24).

ССП за Косово

Европска комисија је у годишњем извештају о напретку Косова оценила да је наступила „нова фаза у односима Европска унија - Косово“, одлуком да се крене у преговоре о Споразуму о стабилизацији и придруживању (ССП) који ће, како је најављено, почети крајем октобра и требало би да се заврше на лето 2014. године.

Фонд за развој делио милијарде евра подобним компанијама, без икаквих гаранција

Све „развијне“ фирме данас у стечају, новац нестао

АУТОР: ЕКИПА ДАНАСА

Београд - Новац одобрен из Фонда за развој немалом броју фирми као да је дошао главе, јер су уместо продора на домаће и стране тржиште, завршавале у стечају. Уз податак да више од 60 одсто пласираног новца није враћено, а да је чак 40 одсто потпуно ненаплативо, отвара се питање где је и како утрошено две милијарде евра колико је од 2000. године до данас преко Фонда додељено српским предузећима.

Износ ненаплативих кредита исувише је висок да би се подвео под грешку у процени, али се за сада још увек не зна да ли су предмет истраге постале гласине да је део пласмана био заправо намењен финансирању странака, као и да је било „провизија“ за посреднике који су обезбеђивали одобравање позајмица. Те тврдње које међу привредницима годинама колају поткрепила је почетком прошле године на кратко извучена афера о три кредита из Фонда у укупном износу од преко 120 милиона динара, додељена конфекцији Тодор, чији је власник Мирко Тодоровић, иначе члан УРС-а, одмах потом донирао тој партији 3,5 милиона. Велики део новца пореских обвезника отишао је на редовно кредитирање фирми које се налазе у реструктурирању, али уколико из тог статуса до средине наредне године изађу, као што закон налаже, већина њих завршиће у ликвидацији или стечају, јер за готово деценију и по, колико су биле на државним јаслама, нису успеле да покрену здраву производњу. Колико ће људи отићи на евиденцију незапослених после вишегодишњег таворења у пропалим системима, још се процењује, али да кредити Фонда нису битније допринели поправљању привредне слике то је за економисте неспорно. Наиме, према званичној статистици, у последњих 13 година број запослених смањило се за око 100.000, са 1,9 на 1,8 милиона, али процене Светске банке јесу да је само током кризе, од 2008. у Србији изгубљено више од 400.000 радних места. Остали показатељи, о расту БДП-а, индустријској производњи и извозу иду у прилог тврдњи да би улога Фонда озбиљно требало да се преиспита као и да се пронађе други модел подршке развоју.

Иначе, у расподели новца намењеног развоју, најиздашнија је била претходна влада која је кроз 10.603 кредитне партије доделила 93 милијарде динара, а „само“ трећина тог новца, 32 милијарде, доспела је на наплату али није враћена. Не заостаје ни влада Зорана Ђинђића и касније Зорана Живковића, која је одобрила 2.951 кредит, а од 76 милијарди, колико је укупно задужење, чак 45 није, нити има наде да ће бити отплаћено. У време када је премијер био Војислав Коштуница одобрена су 3.422 кредита, а од укупно 57 милијарди, чак 39 је у колони доспелих, а ненаплаћених потраживања.

О логици кредитирања можда најбоље сведочи пример система Вискоза који је прилажући само меницу као гаранцију, из новца одвојеног за развој српске привреде у једном дану, 2. августа 2006, добио чак 884,7 милиона динара. То је тог дана одговарало цифри од невероватних 10,66 милиона евра. Два месеца касније фирме из овог система су добиле још 116 милиона динара кредита, односно 1,4 милиона евра. Све до једне фирме данас су у стечају.

Прво предузеће из овог система, Вискоза КОРД, добило је два кредита, од 122 и 73,3 милиона динара, али их никада није вратило. Његова сестринска фирма, Вискоза Целулоза, истовремено је узела 77,6 милиона динара, такође без икаквог обезбеђења. Истог дана новац од Фонда је добила и Вискоза Хемиремонт - 77,7 милиона, опет без хипотеке, још 73,3 милиона отишло је Вискози Целвлакно, под истим условима, Вискоза Центрофан је добила 60,4 милиона истог дана, а Вискоза Лозафан 53,9 милиона. Целулоза АД је добила 49,3 милиона, Вискоза Хемиремонт је добила још 47,3 милиона, а Вискоза Целвлакно још 46,5 милиона. У одвојеном кредиту, овом систему отишло је још кредита - Вискоза Центрофан је добила 38,2 милиона, а Вискоза Транспорт 36,6 милиона. Лозафан је добио 34,1 милион, а Вискоза Стандард 26,7 милиона. Целвлакно је добило још 34,7 милиона, али сада већ другом приликом, то јест скоро два месеца касније - 29. септембра. Тог дана је Вискоза Целулоза добила нових 24,2 милиона. Ни ту није крај кредитирању без покрића предузећа из састава Вискозе, јер им је Фонд одобравао и друге вишемилионске кредите, све док није достигнута поменута цифра од 10,66 милиона евра, који су данас потпуно изгубљени.

Фонд без коментара

Иако смо још пре четири дана од Фонда за развој затражили тумачење зашто један значајан број кредита, додељених углавном 2001, 2002. и 2004. још није пристигао на наплату, одговор нисмо добили. То, међутим, не изненађује превише, јер је Данас већ искусио колико је та институција затворена за медије. Наиме, крајем прошле године затражили смо информацију коме су све одобрени кредити у 2010. и 2011. години, на шта смо добили одговор да за ту информацију треба да платимо износ предвиђен тарифом. Када смо се позвали на Закон о доступности информација, према коме медијске куће не плаћају податке које служе за објављивање одговорено нам је да ћемо тражену информацију добити, али за 40 дана. Ни тај рок нису испоштовали и списак смо добили са још већим закашњењем.

http://www.danas.rs/danasrs/drustvo/sindikati_protiv_javne_nabavke_za_ekskurzije.55.html?news_id=269420

У полемику око ђачких путовања укључили се и просветари

Синдикати против јавне набавке за екскурзије

ТРАГОМ

АУТОР: В. АНДРИЋ

Београд - Синдикат радника у просвети Србије (СРПСС) и ГСПРС „Независност“ траже да екскурзије, рекреативна настава и друга ђачка путовања буду изузети из Закона о јавним набавкама. У писму које су јуче упутили министрима финансија и просвете, синдикати наводе да се ове активности не плаћају из републичког буџета већ је то новац родитеља и да су „само они позвани да одлучују како ће бити трошен“.

Слободан Брајковић, председник СРПСС, каже за Данас да је организација ђачких путовања у многим школама стопирана, након што им је прослеђено мишљење Управе за јавне набавке да се новац који родитељи уплаћују на рачун школе за екскурзије сматра буџетским и да се приликом избора агенције мора расписати јавна набавка.

Форум београдских гимназија (ФБГ) недавно је критиковао представнике Министарства просвете и удружења туристичких агенција Јута јер „воде заједничку кампању да се екскурзије изузму из Закона о јавним набавкама“ и „јавно саветују директорима школа и родитељима да избегну тај закон“. На питање да ли је Форум, као члан СРПСС, сада променио мишљење, Миодраг Сокић, председник ФБГ каже да су они увек били за поштовање закона.

- У том моменту смо се zaloжили за примену Закона о јавним набавкама, јер су препоруке Министарства просвете и Јуте биле како да се закон избегне. Као чланица Синдиката радника у просвети Србије сложили смо се да се екскурзије изузму из тог закона, али тражимо да се примењују Закон о основама система образовања и васпитања и Правилник о организацији екскурзија и других ђачких путовања. Наш став је познат. Годинама се боримо за јефтиније екскурзије, примерене накнаде наставницима и укидање путовања у иностранство, али нисмо против туристичке привреде - каже Сокић за Данас.

Коментаришући могућност да се екскурзије и рекреативна настава организују тако да родитељи директно склапају уговор о плаћању са агенцијама, о чему је наш лист писао последњих дана, Сокић каже да ту постоје бројне дилеме.

- Ми нисмо за такво решење. Ако агенција буде склапала на стотине уговора са сваким родитељем појединачно, то ће поскупети путовања. Проблематично је и ако то чини представник сваког одељења, јер родитељи нису хомогена екипа и питање је ко ће на себе преузети одговорност да гарантује за плаћање осталих родитеља - каже Сокић и наводи пример једне београдске гимназије у којој је директорка тражила од разредних старешина да буду жиранти и да преузму одговорност за финансијска потраживања од родитеља.

Траже преговоре са владом

Синдикат радника у просвети Србије и ГСПРС „Независност“ затражили су јуче од министара просвете и финансија да почну преговоре о побољшању материјалног положаја запослених у образовању. Синдикати у писму министрима наводе да једино просветни радници од 2008. године нису имали никакво повећање зарада нити су добили бонусе, да су плате наставника испод републичког просека и да је однос између најниже и највише зараде у овој делатности спао на један према 1,9. Синдикати истичу и да је трећина запослених на минималци или испод њега, због великог броја наставника са непуном нормом.

ПРАВДА

<http://www.pravda.rs/2013/10/16/potpuno-obustavili-rad-i-blokirali-glavnu-autobusku-stanicu/>

Потпуно обуставили рад и блокирали главну аутобуску станицу

КРАГУЈЕВАЦ – Запослени у некада највећем шумадијском превознику „Аутосаобраћају“ данас су потпуно обуставили рад и блокирали главну аутобуску станицу не дозвољавајући другим превозницима улазак у станицу.

-Радници су се спонтано окупили, обуставили рад и прекинули превоз путника на више од 100 линија како у међуградском, тако у међумесном саобраћају, изјавио је председник Самосталног синдиката Миливоје Булатовић.

ИЗВОР: ТАНЈУГ

<http://www.pravda.rs/2013/10/16/u-sredu-generalni-straik-u-pribojskom-fap-u/>

У СРЕДУ ГЕНЕРАЛНИ ШТРАЈК У ПРИБОЈСКОМ ФАП-У

Прибој – Након једночасовне обуставе рада запослених у прибојском „ФАП“-У, која је одржана у петак 11. октобра због заосталих неисплаћених зарада и неверених здравствених књижица, радници ове фабрике ће у среду 16. октобра ступити у генерални штрајк.

После захтева који је синдикат упутио генералном директору овог предузећа, и штрајка упозорења који је уредно пријављен, председник штрајкачког одбора Радмило Пешовић, каже да је послодавац био дужан да обавести раднике о захтевима пет дана након штрајка упозорења, али он то није учинио, па су чланови штрајкачког одбора донели одлуку да радикализују штрајк.

Због тога ће у среду у девет часова испред управне зграде ФАП-а организовати генерални штрајк, како би се коначно решила ситуација у овој фабрици, која је некада запошљавала половину радно способних становника Прибоја.

Према речима председника штрајкачког одбора овог предузећа, Радмила Пешовића, њихове захтеве ће подржати и синдикат „Слога“.